EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 1.6.2011
COM(2011) 311 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI

Eiropas standartu stratēģisks redzējums: virzības mērķis — līdz 2020. gadam sekmēt un paātrināt ilgtspējīgu Eiropas ekonomikas izaugsmi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI

Eiropas standartu stratēģisks redzējums: virzības mērķis — līdz 2020. gadam sekmēt un paātrināt ilgtspējīgu Eiropas ekonomikas izaugsmi

(Dokuments attiecas uz EEZ)

1. STRATĒĢISKS REDZĒJUMS PAR STANDARTIEM EIROPĀ

1.1. Eiropas standarti

Standarti ir brīvprātīgi dokumenti, kas nosaka tehniskās vai kvalitātes prasības, kurām var atbilst pašreizējie vai nākotnes ražojumi, ražošanas procesi, pakalpojumi vai metodes. Standarti ir rūpniecības, publisku iestāžu un pārējo ieinteresēto personu brīvprātīgas sadarbības rezultāts, kura notiek uz atvērtību, pārredzamību un konsensu balstītas sistēmas ietvaros.

Standarti atvieglo tirdzniecību, jo tie samazina izmaksas un informācijas asimetriju starp piegādes un pieprasījuma pusēm, īpaši pārrobežu darījumu gadījumā. Vairāki ekonometriski pētījumi liecina par **skaidru saikni makroekonomiskā līmenī starp standartizāciju ekonomikā, produktivitātes pieaugumu, tirdzniecības un vispārējo ekonomisko pieaugumu**. Ekonomiskie ieguvumi no standartizācijas var būtiski atšķirties starp dažādām ES valstīm. Pētījumi liecina, ka standartu ietekme uz ikgadējo IKP pieaugumu var svārstīties no 0,3 līdz 1 procentpunktam. Lēš, ka šī ietekme uz Vāciju ir aptuveni 1 % no nacionālā kopprodukta, Franciju — 0,8 % un Apvienoto Karalisti — tikai 0,3 %.

Viena no īpašajām iezīmēm, kas raksturo brīvprātīgu sadarbību starp rūpniecību, publiskām iestādēm un pārējām ieinteresētajām personām Eiropas Savienībā, ir arvien lielāks skaits **Eiropas standartu**, kurus pieņem Eiropas standartizācijas institūcijas (ESI[1]) un kurus piemēro visā ES. ESI ir neatkarīgas organizācijas, kuras pārvalda saskaņā ar ir privāttiesībām. Rūpniecībai Eiropas standarti ir labākās prakses kopsavilkums konkrētā jomā, jo tie ietver saistīto personu kolektīvās zināšanas. **Vairumu Eiropas standartu arvien ierosina rūpniecības nozare**, un tas liecina, ka šie instrumenti galvenokārt atbilst uzņēmumu vajadzībām un iniciatīva pārsvarā ir privātajam sektoram.

Eiropas standartizācija bija ļoti veiksmīga, turklāt tā bija viens no virzītājspēkiem preču iekšējā tirgus izveidei. Eiropas standarti aizstāj nacionālos standartus un bieži vien pretrunīgus standartus, kuri var radīt tehniskus šķēršļus valsts tirgū. Daudzus Eiropas standartus pēc Komisijas pieprasījuma izstrādā ESI. Liela daļa šo standartu, kurus pēc Komisijas pieprasījuma pieņem ESI, ir tā saucamie „saskaņotie standarti”,

[1] ESI ir šādas: Eiropas Standartizācijas komiteja (*CEN*), Eiropas Elektrotehnikas standartizācijas komiteja (*CENELEC*) un Eiropas Telekomunikāciju standartu institūts (*ETSI*).

kas nodrošina, lai ražojumi atbilstu ES tiesību aktu svarīgākajām prasībām. Atbilstība saskaņotam Eiropas standartam garantē atbilstību spēkā esošajām prasībām, kas izklāstītas attiecīgajos ES saskaņotajos tiesību aktos, tostarp drošuma prasībām. Tomēr saskaņoto standartu izmantošana joprojām ir brīvprātīga, un ražotāji var izmantot jebkādus citus tehniskus risinājumus, kas apliecina, ka to ražojumi atbilst pamatprasībām. To Eiropas standartu daļa, kas ir saskaņotie standarti, pēdējos divdesmit gados ir palielinājusies no 3,55 % līdz 20 % 2009. gadā.

Eiropas standarti un standartizācija ir ļoti efektīvi ES politikas instrumenti. Lai gan standartu un standartizācijas labvēlīgā ietekme uz Eiropas ekonomiku ir daudz plašāka, tos izmanto kā politikas instrumentus, lai cita starpā nodrošinātu tīklu un sistēmu sadarbspēju, vienotā tirgus pareizu darbību, augstu aizsardzības līmeni patērētājiem un videi, vairāk inovāciju un labāku sociālo iekļautību.

Īpaši svarīgs daudzu Eiropas standartu elements ir patērētāju drošība. Patērētāja drošība parasti ir primārais aspekts, izstrādājot un pieņemot Eiropas standartu. Savukārt, ja drošības problēmas atklājas posmā, kad ražojums jau ir laists tirgū (piemēram, tirgus uzraudzības inspekcijas rezultātā), šī problēma jāņem vērā, izstrādājot jaunu vai pārskatot esošo standartu. No tā izriet, ka pastāv cieša saistība starp standartizāciju, ražojumu drošumu un tirgus uzraudzību, kas nākotnē, pārskatot tiesisko regulējumu tirgus uzraudzības jomā, tiks pastiprināta.

Digitalizētā sabiedrībā Eiropas un citi standarti ir vajadzīgi, lai nodrošinātu tīklu un sistēmu sadarbspēju, jo īpaši IKT jomā. Digitāli orientētā sabiedrībā IKT risinājumus izmanto visās ekonomikas nozarēs, un tie ir kļuvuši par mūsu ikdienas daļu. IKT risinājumiem, lietojumprogrammām un pakalpojumiem jāspēj savstarpēji komunicēt; tiem jābūt sadarbspējīgiem. Sadarbspējas nodrošināšanai vajadzīgi standarti.

1.2. … strauji mainīgajā pasaules kontekstā

Tomēr pasaule ir mainījusies. Agrāk standarti tika attiecināti tikai uz ražojumu standartiem, tomēr tagad to darbības joma kļūst daudz aptverošāka, ir procesu un ražošanas standarti, kuri attiecas uz plašu spektru jautājumu. Nākotnē **Eiropas standartizācijai būs izšķiroša loma daudzās un dažādās jomās, aptverot plašāku un daudzveidīgāku loku nekā līdz šim** — atbalstu Eiropas konkurētspējas uzlabošanai, patērētāju tiesību aizsardzību, invalīdu un vecu cilvēku piekļuves iespēju uzlabošanu, cīņu pret klimata pārmaiņām un resursu efektīvas izmantošanas jautājumus. Lai nekavējoties reaģētu uz vajadzībām, kas rodas visās jomās, būs vajadzīga visaptveroša, iekļaujoša, efektīva un tehniski moderna Eiropas standartizācijas sistēma. Šīs sistēmas pamatā būs pašreizējās sistēmas stiprās puses, bet tai būs jābūt arī elastīgai un jāspēj risināt nākotnes problēmas, tiklīdz tās radīsies.

Īpaši svarīgi, lai jomās, kurās Eiropa kā vadošais inovatīvais spēks izstrādā jauna veida tirdzniecības preces, pakalpojumus un tehnoloģijas — piemēram, elektrisko automašīnu, drošības, energoefektivitātes un „viedo" tīklu nozarē —, Eiropas standarta izstrāde notiktu ātri, ar mērķi ieviest to kā starptautisku standartu. Tas pastiprinātu „pirmsācēja" priekšrocības un sekmētu Eiropas rūpniecības konkurētspēju. Šādos gadījumos, neskatoties uz ESI būtisko lomu, jebkāda kavēšanas saistībā ar standartiem liks Komisijai ātri veikt leģislatīvus pasākumus.

2011. gada 4. februārī Eiropadome apstiprināja, ka standartizācija ir svarīgs pamata priekšnoteikums, lai veicinātu privātās investīcijas inovatīvās precēs un pakalpojumos, un ka s**tandartizācijas procesi ir jāpaātrina, jāvienkāršo un jāmodernizē**. Eiropas ekonomikā izšķiroša nozīme būs tam, lai **Eiropas standartizācija vēl vairāk pielāgotos strauji mainīgajiem apstākļiem pasaulē un ekonomiskajā vidē**. Straujā inovācijas ciklu saīsināšanas, tehnoloģiju konverģence, sīvā globālā konkurence un jaunu spēlētāju parādīšanās pasaules tirgū varētu radīt bažas par Eiropas standartizācijas sistēmas ilgtspēju, pielāgojoties šīm pārmaiņām. Jaunajā globālajā laikmetā standartizācijas procesa politiskā nozīme vairs nav tikai atbalsts Eiropas tiesību aktu izstrādē. Mūsdienās standartizācija daudzās jomās notiek pasaules līmenī un bieži, piemēram, IKT jomā, ar dinamisku un strauju forumu un konsorciju starpniecību. Šajā kontekstā standartu stratēģiska izmantošana, no vienas puses, un Eiropas standartizācija, no otras puses, ir stratēģiska vērtība, lai nodrošinātu ES konkurētspēju, kā arī galvenais instruments zināšanu izplatīšanai, sadarbspējai, novatorisku ideju validēšanai un inovācijas sekmēšanai. Tomēr Eiropas standarti var vien papildināt, bet ne aizstāt Eiropas tiesību aktus vai atturēt Eiropas likumdevēju no svarīgu jautājumu risināšanas Eiropas Savienībā.

Eiropas standartizācijas darbības joma paplašināsies, aptverot jaunas nozares un jautājumus. Strauji mainīgajā un globalizācijas skartajā ekonomikas vidē standarti vairāk kā jebkad agrāk kļūs par svarīgu starptautiskās tirdzniecības instrumentu. Tomēr **Eiropas standartu veiksmīga īstenošana būs atkarīga no to pieņemšanas procesa likumības un efektivitātes**. Ja vēlamies, lai Eiropas standartiem būtu nozīme pasaules mērogā, nekavējoties ir jāuzlabo iekļautība un procesa ātrums.

Standartizācijai daudz dos, īstenojot programmu „Eiropa 2020 — Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”, kas iekļauta vairākās pamatiniciatīvās. „Inovācijas Savienība”[2] uzsver, ka dinamiska un elastīga Eiropas standartizācijas sistēma ir vajadzīga, lai atbalstītu inovācijas. Pamatiniciatīvā „Rūpniecības politika”[3] uzsvērts, ka Eiropas standartizācijai jābūt ļoti elastīgai strauji mainīgajā pasaulē, lai tā varētu atbalstīt Eiropas konkurētspēju pasaules tirgū un apmierinātu gan rūpniecības, gan publisko iestāžu vajadzības. „Digitālā programma Eiropai”[4] uzsver IKT standartu nozīmi, lai panāktu sadarbspēju starp iekārtām, lietojumprogrammām, datu repozitorijiem, pakalpojumiem un tīkliem. Savukārt pamatiniciatīva „Resursu ziņā efektīva Eiropa”[5] par galveno uzskata standartu būtisko lomu ekoinovāciju veicināšanai. Standartizācija ir arī politisko instrumentu svarīga daļa, piemēram, šādu: „Akts par vienoto tirgu”[6], “Tirdzniecība, izaugsme un pasaules norises”[7] un „Eiropas stratēģija invaliditātes jomā (2010.–2020.)”[8]. Turklāt Eiropas standartizācija minēta pārskatā par „Eiropas mazās uzņēmējdarbības aktu”[9]. Paziņojums „Jauna atbilde pārmaiņu skartajām kaimiņvalstīm”[10] arī atsaucas uz to,

---

2 COM(2010) 546.
3 COM(2010) 614.
4 COM(2010) 245.
5 COM(2011) 21.
6 COM(2011) 206.
7 COM(2010) 612.
8 COM(2010) 636.
9 COM(2011) 78.
10 COM(2011) 303.

ka partnervalstīm sarunās ir jāīsteno saistības attiecībā uz ES standartu pārņemšanu, ņemot vērā padziļinātus un visaptverošus brīvās tirdzniecības nolīgumus (*DCFTA*).

Eiropas standartizācijas sistēmai, kas atbalsta stratēģiju „Eiropa 2020 — Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei", būs jāsasniedz šādi **stratēģiskie mērķi**.

(1) **Standartiem jābūt pieejamiem ātri, jo īpaši, bet ne tikai tāpēc, lai nodrošinātu** pakalpojumu un lietojumprogrammu **sadarbspēju informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā**, lai Eiropa varētu izmantot visas IKT sniegtās priekšrocības. Svarīgākajiem IKT standartiem, ko izstrādājušas ESI vai IKT pasaules mēroga forumi un konsorciji, būtu jāpiešķir lielāka nozīme sabiedriskās politikas mērķu izpildē un sabiedrības vajadzību apmierināšanā, ar nosacījumu, ka šie standarti atbilst virknei kvalitātes kritēriju. Būtu jādara iespējama šo standartu izmantošana publiskajos iepirkumos vai politikas un tiesību aktu izstrādē.

(2) Standartizācija Eiropas Savienībā joprojām būs ievērojams ieguldījums Eiropas ekonomikā. Eiropas standarti ir **spēcīgi stratēģiskie uzņēmējdarbības instrumenti, kas palielina to konkurētspēju**. Visbiežāk Eiropas standartus izmanto uzņēmēji kā instrumentu tirgus iekarošanai saistībā ar inovatīvām precēm un ražošanas izmaksu samazināšanai, tāpēc **standarti ir jāizstrādā vienlaikus ar arvien īsākiem ražojumu izstrādes cikliem**.

(3) **Eiropas standartizācijas institūciju izstrādātajiem standartiem būs jāpielāgojas augošajam pieprasījumam, jo tie ir Eiropas politikas un tiesību aktu izstrādes palīginstruments.** Eiropas standartizācijai ir un būs ievērojama ietekme, nostiprinot preču un pakalpojumu vienoto tirgu un neļaujot radīt šķēršļus tirdzniecībā Eiropas Savienībā. Standartu kā politikas instrumenta izmantošana ir kļuvusi iespējama, pateicoties ilgtermiņa partnerībai starp brīvprātīgiem rūpniecības ekspertiem, ES publiskā sektora iestādēm, ESI un nacionālajām standartizācijas institūcijām (NSI), kā arī citām institūcijām, kas izstrādā standartus. ESI ir atbildīgas par Eiropas standartu pārvaldību un izstrādi, un tās, konsultējoties ar saviem locekļiem[11], pieņem Eiropas standartus.

(4) **Eiropas standarti ietekmēs arvien plašākas Eiropas sabiedrības grupas**, tostarp visu veidu uzņēmumus un daudzas privātpersonas. Standarts ir tā izstrādē iesaistīto personu panāktā konsensa rezultāts. Lai standartu atzītu tiklab uzņēmumi, kā patērētāji, tā izstrādē jāpiedalās pietiekami plašam personu lokam. **Tāpēc Eiropas standartizācijas sistēmai jākļūst pēc iespējas iekļaujošai**, lai visi partneri darbotos saskaņā ar sistēmu, kuras galvenās pamatvērtības ir atvērtība, pārredzamība un zinātniskā uzticamība. Pastāvīgs standartizācijas struktūru un pārvaldības uzlabojums prasīs arī efektīvu un ciešāku sadarbību starp visiem partneriem, visvairāk starp Eiropas

[11] *CEN* un *CENELEC* locekļi ir valstu standartizācijas organizācijas, savukārt *ETSI* izmanto „jaukto" modeli, kurā rūpniecības nozares dalībnieki tieši piedalās standartu izstrādē, bet valstu komitejas iesaistās Eiropas standarta saskaņošanas galīgajos etapos.

un nacionālajām standartizācijas institūcijām, no vienas puses, un publiskā sektora iestādēm un likumdevējiem, no otras puses.

(5) Standartiem ir liela nozīme, **sekmējot Eiropas uzņēmējdarbības konkurētspēju pasaules tirgū**, ļaujot uzņēmējiem piekļūt ārvalstu tirgiem un izveidot uzņēmējdarbības partnerības visā pasaulē.

Šī stratēģija aptver virkni leģislatīvu un neleģislatīvu pasākumu. Leģislatīvie pasākumi ir iekļauti pievienotajā regulas priekšlikumā par standartizāciju, kas atjaunina un apvieno spēkā esošos Eiropas tiesību aktus un kam pievienots ietekmes novērtējums[12]. Neleģislatīvie pasākumi aptver Komisijas plānotās darbības un virkni ieteikumu, kas adresēti citiem Eiropas standartizācijas sistēmas dalībniekiem.

Šie pasākumi ir izstrādāti, balstoties uz Eiropas standartizācijas sistēmas plašu pārskatīšanu laikā no 2008. līdz 2010. gadam, tostarp *EXPRESS* grupas ziņojumu[13], divām sabiedriskajām apspriešanām, Balto grāmatu par IKT standartizācijas modernizēšanu Eiropas Savienībā[14] un vairākiem padziļinātiem pētījumiem. Turklāt informācija sniegta Eiropas Parlamenta 2010. gada oktobra ziņojumā par Eiropas standartizācijas nākotni[15], kurā uzsvērts, ka jāturpina darbs, balstoties uz esošās sistēmas stiprajām pusēm un galvenajām vērtībām, labojot tās trūkumus un panākot līdzsvaru starp Eiropas, nacionālo un starptautisko dimensiju.

Ņemot vērā Eiropas standartizācijas nozīmi Eiropas ekonomikas kontekstā un Eiropas uzņēmumu konkurētspēju, ilgtermiņa perspektīvā būs vajadzīgs regulāri novērtēt, vai Eiropas standartizācijas sistēma ir spējīga pietiekami pielāgoties strauji mainīgajiem apstākļiem un palīdzēt sasniegt Eiropas iekšējos un ārējos stratēģiskos mērķus, jo īpaši rūpniecības politikas, inovācijas un tehnoloģiju izstrādes jomās. Pirmā novērtēšana sāksies ne vēlāk kā 2013. gadā.

2. EIROPAS STANDARTIZĀCIJA RŪPNIECĪBAS POLITIKAS UN INOVĀCIJAS ATBALSTAM

Sīvas globālās konkurences, novecojošas Eiropas sabiedrības un fiskālās mērenības apstākļos Eiropas konkurētspēja ir atkarīga no mūsu spējas sekmēt inovatīvus ražojumus, pakalpojumus un procesus. Šā iemesla dēļ inovācijas ir izvirzītas stratēģijas „Eiropa 2020" un Komisijas pamatiniciatīvu „Rūpniecības politika"[16] un Inovācijas Savienība"[17] degpunktā.

Eiropas rūpniecības ieguvumi no standartiem ir milzīgi. Standarti ļauj gūt galvenokārt apjomradītus izmaksu samazinājumus vai ietaupījumus, iespēju paredzēt

---

12 Ietekmes novērtējumā izvērtēts arī standartizācijas pasākumu nozīmīgums, kuri saņem ES finansējumu, ņemot vērā ES politiskās un leģislatīvās prasības saskaņā ar 6. panta 2. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 24. oktobra Lēmumā Nr. 1673/2006/EK par Eiropas standartizācijas finansēšanu.

13 Eiropas standartizācijas sistēmas pārskatīšanas speciālistu grupa (*EXPRESS*), "Standartizācija konkurētspējīgai un inovatīvai Eiropai — redzējums 2020. gadam", Ziņojums Eiropas Komisijai (2010); http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/files/express/exp_384_express_report_final_distrib_en.pdf.

14 COM(2009) 324, 3.7.2009.

15 A7-0276/2010.

16 COM(2010) 614.

17 COM(2010) 546.

tehniskās prasības, transakcijas izmaksu samazinājumu un iespēju novērtēt standartizētos komponentus. Saskaņā ar Pasaules bankas[18] datiem viens no svarīgākajiem standartu radītajiem ekonomikas ieguvumiem ir tas, ka tie palielina ražīgumu un inovācijas efektivitāti. Piegādātājiem standarti palīdz sasniegt zemākās vienas vienības izmaksas, jo var ražot lielas viendabīgas partijas. Turklāt uzlabojas ražotāju prasmes un pieredze, jo tie var koncentrēties uz mazāku skaitu ražojumu variantu. Vēl viens ieguvums ir atvieglota piekļuve tirgiem, jo, pateicoties lielākai efektivitātei, mazākām tirdzniecības izmaksām, vienkāršākiem līguma nosacījumiem (tāpēc, ka ražojuma raksturlielumi un funkcijas jau ir skaidri noteiktas standartā) un augstākai kvalitātei, ir palielinājusies konkurētspēja. Ņemot vērā standartu radīto augstāku patērētāju drošības līmeni, lielāku uzticamību, mazāku atbildības risku un plašāku piegādātāju izvēli, standarti uzlabo attiecības starp piegādātājiem un klientiem to pašu iemeslu dēļ, kas minēti iepriekš. Drošuma standartu minimums ir vistiešākais piemērs, kā ar standartu palīdzību risināt nepietiekamas informēšanas problēmas. Eiropas standartu vērtība ir milzīga to uzņēmumu konkurētspējai, kas strādā transporta, mašīnbūves, elektrotehnisko ražojumu un citās apstrādes rūpniecības nozarēs, kā arī telekomunikāciju jomā.

Pareizi un savlaicīgi izstrādāti Eiropas standarti daudzējādā ziņā var sekmēt **inovācijas**. Esošie standarti var sistematizēt un izplatīt modernākos tehniskos risinājumus attiecībā uz dažādām tehnoloģijām. Tie var arī sekmēt inovatīvu ražojumu ieviešanu, jo tiek nodrošināta sadarbspēja starp jauniem un esošiem ražojumiem, pakalpojumiem un procesiem, piemēram, ekoloģiski orientētas izstrādes, „viedo" tīklu, ēku energoefektivitātes, nanotehnoloģiju, drošības un e-mobilitātes jomā. Dažkārt inovācijas var daudz vieglāk gūt atsaucību tirgū, ja tās atbilst esošajiem drošuma, kvalitātes un darbības rezultātu standartiem. Sadarbspējas standarti var būt pamatā tehnoloģiskai platformai, uz kuras tiek radītas jaunas inovācijas, jo īpaši pakalpojumi (piemēram, *LTE* (*Long Term Evolution*) mobilie pakalpojumi kā platforma mobilās komercijas risinājumiem vai publiskās mākoņdatošanas platformas e-pārvaldības lietojumprogrammām).

Visbeidzot **standarti var palīdzēt likvidēt plaisu starp pētniecību un tirgū pieprasītiem ražojumiem vai pakalpojumiem**. Standarts var sistematizēt publiski finansētas pētniecības rezultātus, un tādējādi tie kļūst pieejami kā pamats turpmākai inovācijai. Tas var būt ļoti iedarbīgs mehānisms zināšanu un tehnoloģiju nodošanai. Diemžēl standartizācijas potenciāls inovācijas atbalstam netiek izmantots pilnībā. Joprojām ir vajadzīga dziļāka izpratne par to, kā mijiedarbojas dažādi kanāli pa kuriem standarti var sekmēt inovāciju.

Zinātniskā aktivitāte ir galvenais standartizācijas procesa virzītājspēks. Metodikas, procesi un materiāli, kas ir standartu pamatā, daļēji vai pilnībā ir balstīti uz pieejamo zinātnisko informāciju. Proti, **pirmsnormatīvā izpēte** bieži ir priekšnoteikums daudzsološiem rūpnieciskiem zinātnes pielietojumiem, jo tā ir līdzeklis godīgas konkurences nosacījumu izveidošanai rūpnieciskajā sadarbībā un atbalsts paredzamas regulatīvās vides izveidei turpmākai tirgus attīstībai.

---

18 Kvalitātes sistēmas un standarti konkurētspējas aspektā (sastādītāji: *J. Luis Guasch, Jean-Louis Racine, Isabel Sánchez* un *Makhtar Diop*), Starptautiskā rekonstrukcijas un attīstības banka/Pasaules banka (2007).

Sistemātiska pieeja pētniecībai, inovācijai un standartizācijai ir jāapstiprina Eiropas un nacionālā līmenī, lai uzlabotu pētniecības rezultātu izmantošanu, palīdzētu labākajām idejām nonākt tirgū un panāktu plašu tirgus izaugsmi.

Kad standarti ar zinātnisko komponentu būs jāiekļauj Eiropas Savienības politikā, tiks izstrādātas procedūras, lai nodrošinātu, ka tie ir objektīvi, pamatoti, balstīti uz zinātniskiem pierādījumiem un ka tajos ņemta vērā ražojumu un pakalpojumu radītā ietekme visā to dzīves ciklā. ES finansēto pētniecības projektu un no citiem avotiem gūtos rezultātus, kas būtiski standartizācijai, papildinās **Eiropas Komisijas Kopīgā pētniecības centra zinātniskais pienesums attiecīgajā kompetences jomā**, lai nodrošinātu, ka standartos ņemts vērā ekonomiskais ražīgums un sociālās vajadzības, piemēram, vides ilgtspējas, drošības un drošuma apsvērumi. Ir jārunā par pētniecības, inovācijas un standartizācijas potenciālo sinerģiju apzināšanu, nodrošinot labāku izglītošanu un apmācību par standartiem. Bez tam standarti var ietvert tehnoloģijas, uz kurām attiecas īpašumtiesības, jo īpaši inovatīvajās nozarēs. Tāpēc ESI intelektuālo īpašumtiesību politikā jābūt līdzsvarotai attieksmei pret tehnoloģiju īpašnieku un tehnoloģiju lietotāju interesēm, lai izvairītos no konkurenci ierobežojošām sekām.

Eiropas standarti ir nozīmīgs solis, kas palīdzēs pētniecības rezultātus virzīt tirgū un validēt tehnoloģijas. Standarti šo svarīgo lomu var izpildīt tikai tad, ja tie iet kopsolī ar tehnoloģiju izstrādi un arvien **īsākiem ražojumu izstrādes cikliem**. Agrāk standartizācijas darba sagatavošanas process kopā ar 3 līdz 5 gadus ilgo Eiropas standarta izstrādes laiku nozīmēja, ka tad, kad beidzot standarti tika pieņemti, tie jau bija novecojuši, pārāk atpaliekot no tehnoloģijām, kuras attīstījās nesalīdzināmi straujāk. Īpaši problemātiski tas ir gadījumos, kad standarti tiek izmantoti stratēģiskiem mērķiem kā līdzeklis, lai stimulētu inovācijas un veicinātu inovatīvo ražojumu sadarbspēju. Tādēļ dažas nozares ir vairījušās iesaistīties standartizācijā vai nespēj izmantot standartu sniegtās priekšrocības, piemēram, sadarbspēju.

Minētās situācijas labošanai ir divi īpaši nozīmīgi faktori: pirmkārt, efektīva standartizācijas paredzēšana un plānošana, otrkārt, standartu izstrādes ātrums. Nojautu un prognožu pētniecība var palīdzēt plānot, kādu standartu izstrāde būs vajadzīga, sasaistot jaunākās tehnoloģijas, to pētniecības vajadzības turpmākajiem ražojumiem un politikas izstrādes procesu. Šajās jomās var veikt daudzus uzlabojumus, neapdraudot standartizācijas sistēmas pamatvērtības, piemēram, iekļautību, konsensu un standartu ievērošanu pēc brīvprātības principa.

Lai uzlabotu ar standartizāciju saistīto darbību plānošanu, Eiropas Komisija pieņems ikgadējo **standartizācijas darba programmu**, kas aprakstīta pievienotajā Regulas priekšlikumā. Šī darba programma apzinās Eiropas standartizācijas galvenās prioritātes, lai sadalītu pilnvarojumus[19] un veiktu citas vajadzīgās darbības. Inovatīvajām nozarēm tiks piešķirta prioritāte, izmantojot mehānismus, kas minēti pamatiniciatīvā „Inovācijas Savienība", piemēram, pielietojot inovāciju partnerību un inovāciju izstrādes jomu uzraudzību, ko veic Eiropas Komisija. Turklāt regulas priekšlikums racionalizē iebildumu procedūru pret pieņemtajiem saskaņotajiem

[19] Šeit domāti pieprasījumi Eiropas standartizācijas organizācijām veikt darbu, kas saistīts ar standartu plānošanu vai izstrādi.

standartiem, īstenojot ES tiesību aktus. Komisijas finansējums Eiropas standartizācijai tiks vērsts uz ikgadējā darba programmā noteiktajām prioritātēm.

Lielākā daļa iesaistīto personu uzskata, ka **Eiropas standartizācijas procesi ir jāpaātrina, jāvienkāršo un jāmodernizē**. Tāpēc **ES finansiālais atbalsts** ESI tiks izmantots, lai nodrošinātu pastāvīgu ESI snieguma uzlabojumu. Turpmāk Komisija standartu izstrādes pieprasījumos noteiks termiņus, un finansējums būs atkarīgs no tā, vai ESI izpilda kritērijus, kuri cita starpā saistīti ar standarta izstrādes ātrumu, iesaistīto personu pienācīgu pārstāvību un gatavā standarta kvalitāti, nozīmīgumu un savlaicīgumu. Komisijas mērķis ir līdz 2020. gadam par 50 % samazināt Eiropas standartu vidējo izstrādes laikposmu vai pēc Komisijas pieprasījuma veikto Eiropas standartizācijas uzdevumu vidējo pabeigšanas laiku[20].

Finansiālais atbalsts vislielākajā mērā būs atkarīgs no tā, kā ESI uzlabos **Eiropas standartizācijas sistēmas efektivitāti** un kā centrālie sekretariāti sasniegts noteiktos mērķus. Jau ir sperti zināmi soļi, piemēram, izveidots kopīgs *CEN-CENELEC* vadības centrs, kura priekšgalā ir viens ģenerāldirektors. Tomēr tagad ESI ir jāmodernizē iekšējās procedūras, piemēram, izpētot un pieņemot citu standartu izstrādes institūciju paraugpraksi un uzlabojot sadarbību savā starpā un ar citām institūcijām. ESI jāveicina izpratne arī par esošajiem konfliktu risināšanas mehānismiem un jāpanāk, lai šie mehānismi nodrošina konsensu noteiktā termiņā.

Finansējums standartizācijas pilnvarojumu izpildes atbalstam joprojām būs galvenais stimuls, lai izstrādātu **standartus, kuru primārais uzdevums ir atbalstīt ES sabiedrisko politiku un tiesību aktu izstrādi**. Komisija turpinās atbalstīt arī saskaņoto standartu tulkošanu oficiālajās ES valodās.

Darbības

(1) Kā minēts pievienotajā regulas priekšlikumā, Komisija izstrādās **ikgadēju darba programmu**, kurā būs norādītas Eiropas standartizācijas prioritātes un vajadzīgie pilnvarojumi, kā arī to izpildes termiņi. Komisija pēc plašas apspriešanas ar iesaistītajām personām pieņems darba programmu.

(2) Komisija pieprasīs, lai **Eiropas standarti inovatīviem ražojumiem un pakalpojumiem** tiktu izstrādāti un pieņemti ātri, piemēram, piemēram, ekoloģiski orientētas izstrādes, „viedo" tīklu, ēku energoefektivitātes, nanotehnoloģiju, drošības un e-mobilitātes jomā.

(3) Komisija noteiks, ka ESI finansējums būs atkarīgs no tā, vai ESI izpilda **darbības rezultātu kritērijus** un sasniedz noteiktos **mērķus**, kuros cita starpā būs precizēts, ka ESI ir jāoptimizē standartu izstrādes ātrums un jāmodernizē darba kārtība. Eiropas standartizācijas institūcijām līdz 2020. gadam par 50 % jāsamazina Eiropas standartu vidējais izstrādes laikposms vai pēc Komisijas pieprasījuma veikto Eiropas standartizācijas uzdevumu vidējais pabeigšanas laiks. Turklāt regula racionalizēs un saīsinās iebildumu procedūru pret saskaņotu standartu.

[20] Līdz 2020. gadam vidējais izstrādes laiks jāsamazina no 36 līdz 18 mēnešiem.

(4)	Kad standarti ar zinātnisko komponentu būs jāiekļauj Eiropas Savienības politikā, Komisija veiks visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Eiropas standartizācijas process balstās uz **objektīviem, pamatotiem un līdzsvarotiem zinātniskiem pierādījumiem**. ES finansēto pētniecības projektu un no citiem avotiem gūtos rezultātus, kas būtiski standartizācijai, papildinās Eiropas Komisijas Kopīgā pētniecības centra zinātniskais pienesums attiecīgajā kompetences jomā, lai nodrošinātu, ka standartos ņemta vērā ekonomiskā konkurētspēja, sociālās vajadzības, drošības/drošuma apsvērumi un ietekme uz vidi visā dzīves cikla garumā.
(5)	ESI, dalībvalstis un citas standartizācijas institūcijas tiek aicinātas veicināt **izpratni un izglītojošus pasākumus** par standartizāciju un tās potenciālo saikni ar pētniecības projektiem. Sabiedrības zināšanas par standartizāciju ir jāpaplašina, izmantojot apmācības, izpratni veicinošus pasākumus un seminārus par konkrētiem tematiem.

3. STANDARTI KĀ PALĪGS SVARĪGU SABIEDRĪBAS PROBLĒMU RISINĀŠANAI

Jomās, kurām ir īpaša politiskā un ekonomiskā nozīme, standartus var izmantot stratēģiski, lai paātrinātu inovatīvu risinājumu izstrādi, tostarp arī ar IKT izmantošanas starpniecību. Divdesmit pirmajā gadsimtā Eiropā vērojamas vairākas stratēģiskas problēmas, jo īpaši jomās, kurās standartiem kā ES politikas atbalstam ir īpaši liels potenciāls, piemēram, šādās: patērētāju aizsardzība, pieejamība, klimata pārmaiņas, resursu efektivitāte, drošība un civilā aizsardzība, personas datu un personas privātuma aizsardzība[21], kā arī IKT lietošana sadarbspējas mērķiem vienotajā digitālajā tirgū.

Standartiem ir liela nozīme, atbalstot **patērētāju aizsardzību**, proti, tie nodrošina standartos noteiktus drošuma parametrus, kas ļauj izdarīt pieņēmumu par atbilstību direktīvai par produktu vispārējo drošību[22]. Tāpēc Komisija izstrādā priekšlikumu, kurā paredzēta ātrāka kārtība, kā piešķirt pilnvarojumus izstrādāt Eiropas standartus, kā arī to nozīme direktīvā ir palielināta.

Standartizācija jau patlaban ir galvenais instruments, lai **uzlabotu invalīdu un vecu cilvēku piekļuves iespējas**. Aptuveni desmitā daļa no visiem Eiropas iedzīvotājiem cieš no kāda invaliditātes veida, un šis skaits palielināsies, jo Eiropa turpina novecot. Standartiem, kuros ņemti vērā pieejamības apsvērumi, balstoties uz principu „visiem pieejams dizains”[23], ir liels potenciāls likvidēt šķēršļus un ļaut cilvēkiem ar invaliditāti piedalīties visās sabiedrības norisēs un procesos. „Visiem pieejams dizains” sekmē to, ka visiem cilvēkiem ir vienlīdz pieejama nodarbinātība, apbūvētā vide, transports, medicīnas infrastruktūra, informācija un komunikācija, izglītība, vaļasprieki un kultūra, kā arī citas jomas. Standarti, kas izstrādāti saskaņā ar šo principu, var sekmēt arī inovāciju un radīt īstu ar pieejamību saistīto ražojumu un pakalpojumu Eiropas vienoto tirgu invalīdiem un veciem cilvēkiem. Sociālo pakalpojumu jomā izmantotie Eiropas standartizācijas procesi varētu būt veids, kā izplatīt **sociālo inovāciju** pa daudziem kanāliem, un tas dotu piegādātājiem redzamu stimulu sekmēt attīstību vajadzīgajā virzienā. Tāpēc pieejamības prasības ir jāņem

---

21 COM(2010) 609 „Vispusīga pieeja personas datu aizsardzībai Eiropas Savienībai”.

22 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 3. decembra Direktīva 2001/95/EK par produktu vispārēju drošību.

23 Pilnvarojums M 473 „Visiem pieejams dizains”.

vērā visos attiecīgajos standartizācijas pasākumos, cita starpā, plašāk iesaistot institūcijas, kas pārstāv invalīdus, pieejamības ekspertus un citus vajadzīgos profesionāļus. ANO konvencija par invalīdu tiesībām Eiropas Savienībā stājās spēkā 2001. gada 22. janvārī, un to ratificēja 17 dalībvalstis, savukārt pārējās dalībvalstīs vēl norit ratifikācijas process. Parakstītājas valstis konvencijā ir aicinātas veicināt universālu dizainu standartu izstrādē, kā arī izstrādāt, izziņot un uzraudzīt obligāto pieejamības standartu īstenošanu attiecībā uz sabiedrībai paredzētām iekārtām un sabiedrībai sniegtiem pakalpojumiem. Eiropas standartizācijas darbs var palīdzēt īstenot konvenciju Eiropā.

Eiropas standartizācija var atbalstīt tiesību aktu un politikas izstrādi **par klimata pārmaiņām un „zaļu" izaugsmi, kā arī veicināt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un efektīvu resursu izmantošanu**. Standarti stimulē resursu efektīvu izmantošanu, iekļaujot prasības par atkritumu beigu stadijas kritērijiem, kalpošanas ilgumu un atkritumu pārstrādes iespējām. Mērījumu standartiem būs īpaša nozīme, novērtējot emisijas un ietekmi uz vidi, tādējādi varēs uzlabot ražojumu un ražošanas procesu ekoloģiskos raksturlielumus. Šādu uzlabojumu gaitā ir ieteicams izmantot ES līmenī izstrādātus dzīves cikla analīzes instrumentus[24]. Nākotnē vides aspekti būs jāapsver, izstrādājot standartus arī citās jomās; šis process ir pazīstams kā „vienlīdzīgu prasību noteikšana vides jomā"[25]. Komisija atzīst, ka ESI ir panākusi progresu attiecībā uz palīdzību standartu izstrādātājiem apzināt un saprast būtiskākos vidi ietekmējošos aspektus un attiecībā uz to, vai šos aspektus var risināt, izstrādājot standartu. Tomēr valstu standartizācijas institūciju centieni efektīvi strādāt ar vides jautājumiem joprojām ir fragmentāri. Tāpēc vienlīdzīgu prasību noteikšanai vides jomā jāpaliek svarīgai ESI un NSI prioritātei. Standartu izstrādes gaitā NSI jo īpaši ir jāuzlabo to nevalstisko organizāciju (NVO) iesaistīšanās, kas nodarbojas ar vides jautājumiem.

Standartizācijas paātrināšana ir risinājums, lai radītu Eiropas mēroga tirgu drošības ražojumu jomā, un tā jau ir Komisijas[26] prioritāšu sarakstā. Drošības nozarē ātrums ir svarīgākais faktors, lai cīnītos pret jauniem un nesen konstatētiem apdraudējumiem, tāpēc ir pilnībā jāizmanto standartizācijas paātrinātās procedūras. Turklāt standartiem attiecībā uz dažiem drošības risinājumiem, piemēram, lidostu drošības skeneriem vai banknošu drukāšanas ierīcēm, jābūt pieejamiem tikai personām, kurām ir vajadzīgās drošības pielaides.

Darbības

(6) Komisija pārskatīs **direktīvu par produktu vispārējo drošību**, kurā tā paredz īpaši stiprināt Eiropas standartu nozīmi un saīsināt to pieņemšanai noteikto procedūru.

(7) Komisija paplašinās **standartizācijas stratēģisko pielietojumu**, lai atbalstītu **vides un pieejamības tiesību aktus** un politiku un **civilo drošību un aizsardzību**.

---

24 *International Life Cycle Database Handbook* (http://lct.jrc.ec.europa.eu/); izstrādes procesā esošs darbs par ražojumu un korporatīvo ietekmi uz vidi (http://ec.europa.eu/environment/eussd/corporate_footprint.htm, http://ec.europa.eu/environment/eussd/product_footprint.htm).

25 Skat. jau piešķirtos ekodizaina pilnvarojumus plašām ražojumu grupām, piemēram, M/439, M/450, M/451, M/469, M/470.

26 COM(2009) 691.

(8)	Dalībvalstīm ir jānodrošina **efektīva iesaistīto personu, ar vides jautājumiem saistīto NVO un invalīdu un vecu cilvēku pārstāvju piedalīšanās valsts līmeņa standartizācijā**.
(9)	ESI un NSI ir jānodrošina, ka standartos pilnā mērā tiek ņemtas vērā patērētāju intereses, **vides un pieejamības faktori un ka tiek pietiekami iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas**.

4. IEKĻAUJOŠS STANDARTU IZSTRĀDES PROCESS

Brīvprātīga standarta spēks ir atkarīgs no tā, cik lielā mērā tika panākts konsenss standarta izstrādes procesā. Spēcīgs konsenss ir būtisks, lai standartu pieņemtu un lietotu rūpniecībā. Tas, vai standarts ir pieņemams citām iesaistītajām personām, ir svarīgi jomās, kurās standartus izmanto sabiedriskās politikas un likumdošanas atbalstam. Tomēr patlaban visas iesaistītās personas nav pietiekami pārstāvētas standartizācijas procesā. Lai gan **MVU** ir Eiropas ekonomikas mugurkauls, dažādās Eiropas standartizācijas tehniskajās institūcijās joprojām labāka pārstāvība ir lielajiem uzņēmumiem. MVU strādā neliels skaits darbinieku, tāpēc uzņēmumi reti var atļauties samazināt slodzi vienam no darbiniekiem, lai tas pietiekami daudz laika varētu veltīt dalībai standartu izstrādē. Arī izmaksas, ņemot vērā vajadzīgo laiku, ceļa izdevumus un dalības maksas, ir proporcionāli pārāk lielas.

Turklāt **standartizācija virzās uz jaunām jomām**. Tradicionālajā izpratnē standarti tika izstrādāti tehniskās koordinēšanas vajadzībām. Mūsdienās standartus izstrādā arī plašākai izmantošanai organizācijās, piemēram, lai sniegtu tām vadlīnijas par vadības sistēmām, pakalpojumiem vai vides un sociālajiem jautājumiem. Bez tam, neskatoties uz to, ka standartus izstrādā privātā sektora pārstāvji, tradicionālajiem standartiem bieži ir būtiska ietekme uz plašu sabiedrību, tie skar iedzīvotāju drošību un labklājību, tīklu efektivitāti, vidi un citas politikas jomas.

Tāpēc **standartizācijas procesā ir cieši jāiesaista MVU un ieinteresētie sabiedrības pārstāvji**, kuri reprezentē plašākas grupas (piemēram, patērētāji, arodbiedrības, NVO, kas darbojas vides jomā, invalīdu organizācijas vai organizācijas, kas strādā invalīdu interesēs). Viena no iespējām, kā ESI varētu sasniegt šo mērķi, ir rīkoties saskaņā ar modeli, kas tika izmantots, izstrādājot *ISO* rekomendējošo standartu[27] par sociālo atbildību, proti, tā saucamo „alternatīvo ražošanas līniju". Šis modelis ir īpaši noderīgs tādiem darba jautājumiem, kas ir ļoti sensitīvi vai izraisa lielu sabiedrības interesi.

Jau patlaban par *ETSI* locekļiem var kļūt MVU tiešie pārstāvji. *CEN* un *CENELEC* gadījumā MVU un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju līdzdalība Eiropas standartu izstrādē notiek ar NSI starpniecību. Šajā gadījumā NSI pārstāv visu attiecīgās valsts ieinteresēto personu intereses *CEN* un *CENELEC*, un tas savukārt ir „**nacionālā deleģēšanas principa**" rezultāts. Šā principa priekšrocība ir tas, ka liela daļa darba tiek paveikta valsts līmenī, tāpēc var panākt zemākas līdzdalības izmaksas, jo īpaši attiecībā uz ceļa izdevumiem, kā arī var ņemt vērā konkrētajai valstij specifiskas lietas, piemēram, valodu. Tā kā arī turpmāk standartizācijas sistēma *CEN* un

[27] *ISO* 26000.

CENELEC darbosies saskaņā ar šo principu, NSI ir jābūt spējīgām nodrošināt noturīgu platformu konsensa panākšanai. Lai gan dažas NSI šajā jomā ir sasniegušas vērā ņemamus rezultātus, citām institūcijām ir jārīkojas aktīvāk, iesaistot ieinteresētās personas, kuras tradicionāli nav piedalījušās standartizācijas procesā. Dažos gadījumos MVU un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju piekļuvi standartiem joprojām kavē standartu cena. Minēto šķērsli varētu likvidēt, izmantojot paraugpraksi, piemēram, īpašus tarifus vai zemākas cenas par standartu iegādi vairumā, šādi saglabājot vai pat uzlabojot sistēmas finansiālo dzīvotspēju.

Visās savās aktivitātēs *CEN*, *CENELEC* un *ETSI* ievēro **standartizācijas pamatprincipus**[28]**, ko noteikusi Pasaules tirdzniecības organizācija** saistībā ar Nolīgumu par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā[29]. Kā pamatu izmantojot PTO kritērijus, ESI un NSI būtu brīvprātīgi jāizstrādā **shēma ar izvērtējamiem parametriem, lai pierādītu, ka NSI atbilst šiem kritērijiem un nodrošina nepārtrauktu Eiropas standartizācijas sistēmas uzlabošanu**.

Šāda shēma būtu pamats nākotnē plānotajai NSI **profesionālapskatei**, kurā būtu jāiekļauj arī citi elementi, piemēram, izmaksu struktūra, pārredzamība un efektivitāte. Turklāt intensīvāka sadarbība starp NSI, ieskaitot paraugprakses apmaiņu un mērķsadarbības projektus, palīdzēs uzlabot NSI sniegumu.

Būtiska darbības joma ir arī MVU un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju plašāka līdzdalība Eiropas standartizācijas komitejās, tomēr ar laiku un izmaksām saistītās problēmas būtiski apgrūtina pieejamību. Lai gan NSI ir sākušas darbu, lai uzlabotu MVU līdzdalību standartizācijā un palielinātu to ieguvumus no standartizācijas, ir vajadzīgi turpmāki pasākumi. Tāpēc Komisija turpinās finansiāli atbalstīt **MVU un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju līdzdalību Eiropas standartizācijas** komitejās[30]. Tā turpinās atbalstīt arī Eiropas organizācijas, kuras pārstāv MVU un ieinteresētos sabiedrības pārstāvjus, finansējot to sekretariātu darbību. Turklāt *CEN* un *CENELEC* būtu pilnībā jāīsteno ziņojuma „MVU piekļuve Eiropas standartizācijai"[31] ieteikumi. Tām būtu jāpielāgo arī organizācijas iekšējie noteikumi, lai stiprinātu Eiropas MVU asociāciju un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju pozīcijas.

Darbības

(10) Komisija pieprasīs, lai ESI izvērtē **alternatīvas un iekļaujošākas darba procedūras** ieviešanu (t.s. „alternatīvo ražošanas līniju"), jo īpaši attiecībā uz tādiem darba jautājumiem, kas ir ļoti sensitīvi vai izraisa lielu sabiedrības interesi.

(11) Komisija pieprasīs ESI un NSI brīvprātīgi izstrādāt shēmu, lai pierādītu, ka NSI atbilst dalības kritērijiem, kas izstrādāti, balstoties uz **PTO Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā principiem**, un noteiks, ka NSI pastāvīgi jāuzrauga minētā

28 Pamatprincipi ir šādi: pārredzamība, atvērtība, objektivitāte un konsenss, efektivitāte un būtiskums, kā arī saskaņotība.

29 Pasaules tirdzniecības organizācija; Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā 3. pielikuma C daļa „Standartu sagatavošanas, pieņemšanas un piemērošanas pozitīvās prakses kodekss": http://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/17-tbt_e.htm.

30 Piemēram, ar mazo un vidējo uzņēmumu rīkkopas (*SMEST* Nr. 1 un 2) starpniecību.

31 *De Vries, Blind, Mangelsdorf, Verheul, van der Zwann*, „MVU piekļuve Eiropas standartizācijai", Roterdama, 2009.

atbilstība. Turklāt Komisija pieprasīs, lai ESI reizi gadā sniegtu ziņojumu Komisijai par uzraudzības pasākumu rezultātiem.

(12) Vēl Komisija pieprasīs, lai ESI un NSI izveidotu **profesionālapskates** sistēmu, kuras mērķis ir aktīvi uzraudzīt, cita starpā, plašu līdzdalību standartizācijas procesā.

(13) Dalībvalstīm jāsekmē **organizāciju, kas pārstāv nacionālos MVU, un nacionālo ieinteresēto sabiedrības pārstāvju** līdzdalība, vajadzības gadījumā sniedzot arī finansiālu atbalstu.

(14) Nacionālās standartizācijas iestādes tiek aicinātas **piedāvāt** MVU un ieinteresētajiem sabiedrības pārstāvjiem **standartus par īpašiem tarifiem vai zemākām cenām, ja tos pērk vairumā**.

(15) Būtu jāstiprina tādu **Eiropas asociāciju** pozīcijas, **kuras pārstāv MVU un ieinteresētos sabiedrības pārstāvjus,** cita starpā turpinot sniegt Komisijas finansiālo atbalstu.

5. STANDARTIZĀCIJA UN EIROPAS VIENOTAIS PAKALPOJUMU TIRGUS

Augošs un pilnībā funkcionējošs Eiropas vienotais tirgus ir iespēja sasniegt stratēģijas „Eiropa 2020" mērķus, kas minēti pamatiniciatīvā „Ceļā uz aktu par vienoto tirgu"[32]. Vienotā tirgus pamatā ir personu, preču, pakalpojumu un kapitāla brīva aprite. Vienā no šīm jomām — preču apritē — Eiropas standartizācijas sistēma jau ir devusi būtisku ieguldījumu, galvenokārt tas panākts ar „jauno pieeju" likumdošanai, izstrādājot tiesību aktus tā, lai nepieļautu tehniskus šķēršļus tirdzniecībā.

Lai gan Eiropas standartus jau plaši izmanto transporta un loģistikas, pasta pakalpojumu, elektronisko komunikāciju tīklu un pakalpojumu nozarēs, **brīvprātīgajiem Eiropas standartiem ir bijusi mazāka nozīme, atbalstot vienotā pakalpojumu tirgus izveides pabeigšanu un palīdzot celt šīs būtiskās Eiropas ekonomikas nozares konkurētspēju**. Patlaban pakalpojumi ir viens no ES ekonomikas virzītājspēkiem; pagājušajā gadā tie veidoja vairāk nekā divas trešdaļas ES IKP, un pakalpojumu sektors bija visu neto radīto darbavietu avots. Tomēr vienotais pakalpojumu tirgus neizmanto visu savu potenciālu, kamēr vienotajā tirgū turpina eksistēt neskaitāmi juridiski un administratīvi šķēršļi pakalpojumiem. Šajā kontekstā, uzlabojot pakalpojumu savstarpējo sadarbspēju un kvalitāti, standartiem ir liels potenciāls palīdzēt veidot uz Eiropas līmeni orientētāku un dzīvotspējīgāku pakalpojumu sektoru, kā rezultāts būs inovatīvāka un konkurētspējīgāka ekonomika.

Diemžēl Eiropas standartu izstrāde pakalpojumiem ir progresējusi lēni, un pēdējo gadu laikā strauji ir pieaudzis pakalpojumu standartu daudzums nacionālā, bet ne Eiropas līmenī (laikposmā no 2005. līdz 2009. gadam pieņemti 453 jauni nacionālie standarti, un salīdzinoši — tikai 24 Eiropas standarti). Standartu skaita pieaugums valsts līmenī rada risku, ka ES iekšējā pakalpojumu tirgū varētu izveidoties šķēršļi, pieprasot uzņēmumiem pielāgoties arvien lielākam skaitam atšķirīgu nacionālo standartu vienotajā tirgū.

[32] COM(2010) 608.

Tāpēc Komisijas paziņojums „Akts par vienoto tirgu. Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairot uzticēšanos" kā vienu no divpadsmit svarīgākajām prioritārajām darbībām, kas līdz 2012. gada beigām jāveic ES iestādēm, min **Eiropas standartizācijas sistēmas darbības jomas paplašināšanu, iekļaujot pakalpojumus**. **Tāpēc regulas priekšlikuma par Eiropas standartizāciju darbības jomā ir iekļauti brīvprātīgi pakalpojumu standarti**, lai mazinātu konfliktējošu un daudzskaitlīgu nacionālo standartu pastāvēšanas iespēju, vienlaikus ļaujot Komisijai pēc pamatīgas apsvēršanas izdot pilnvarojumus Eiropas pakalpojumu standartu izstrādei. Sabiedriskajā apspriešanā par standartizācijas sistēmas reformu gūtās atbildes liecināja par plašu atbalstu minētajam priekšlikumam. Tomēr ierosinātā regula neattiecinās uz pakalpojumiem paziņošanu par obligātajiem ražojuma noteikumu projektiem, jo tas ir ārpus regulas darbības jomas. Priekšlikums nemainīs sistēmu, ar ko ražojumu un informācijas sabiedrības pakalpojumu tehniskos noteikumus obligāti ir jāpaziņo citām dalībvalstīm un Komisijai. Šīs sistēmas attiecināšana uz pakalpojumu sektoru varētu tikt apsvērta vēlāk, saistībā ar Direktīvas 98/34/EK pārskatīšanu.

Eiropas standartos attiecībā uz pakalpojumiem jāņem vērā sabiedrības intereses, un to pamatā jābūt konsensam un tirgus izvirzītiem nosacījumiem, proti, ir jādominē to uzņēmēju un iesaistīto personu vajadzībām, kuras tieši vai netieši skars standarts. Tāpēc Komisija plāno apspriesties ar pakalpojumu nozares pārstāvjiem, lai nodrošinātu, ka visi turpmākie standarti patiešām atbilst šiem tirgus nosacījumu kritērijiem. Komisijas paziņojumā „Ceļā uz aktu par vienoto tirgu"[33] ierosinātā **augsta līmeņa darba grupa uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā** būtu jāizmanto kā forums, lai apspriestu šo un citus jautājumus, kas saistīti ar pakalpojumu standartizāciju. Jāņem vērā, ka lielākā daļa pakalpojumu nozares uzņēmumu ir mazie uzņēmumi. Tāpēc MVU un ieinteresēto sabiedrības pārstāvju līdzdalībai standartizācijas procesā ir izšķiroša nozīme.

Darbības

(16) Pievienotajā regulas par standartizāciju priekšlikuma darbības jomā tiks iekļauti **standarti attiecībā uz pakalpojumiem**.

(17) Ja tirgus nosacījumi diktēs šādu vajadzību un pēc apspriešanās ar iesaistītajām personām, Komisija pieprasīs **izstrādāt tādus brīvprātīgus standartus attiecībā uz pakalpojumu nozari, kuru pamatā ir tirgus izvirzīti nosacījumi un konsenss un kuros ir ņemtas vērā sabiedrības intereses.**

(18) Komisija izveidos **augsta līmeņa darba grupu uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā**, kura pārbaudīs arī ar standartiem saistītos jautājumus rūpniecības nozarēs.

6. STANDARTIZĀCIJA, INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJA (IKT) UN SADARBSPĒJA

IKT veido 5 % no Eiropas IKP, un tā tirgus vērtība ir 660 miljardi euro gadā. Tomēr minēto ekonomisko ietekmi aizēno tas, ka IKT sekmē ražīguma

[33] COM(2010) 608.

paaugstināšanu visās pārējās uzņēmējdarbības nozarēs. Bez tam IKT tieši ietekmē dzīvi atsevišķiem iedzīvotājiem, proti, vairāk nekā 250 miljoniem interneta ikdienas lietotāju Eiropas Savienībā un gandrīz visiem Eiropas iedzīvotājiem, kas lieto mobilos telefonus. Tas jau daudzējādi un dziļi ir mainījis uzņēmējdarbību un sabiedrību, un šīs pārmaiņas vēl vairāk pastiprināsies — efektīvā interneta vidē pieejams pievilcīgs saturs un pakalpojumi stimulē pieprasījumu pēc lielāka ātruma un jaudas, kas savukārt rada jaunas uzņēmējdarbības iespējas un sekmē arvien vairāk inovatīvu pakalpojumu.

Standartiem jābūt pieejamiem, lai nodrošinātu iekārtu, lietojumprogrammu, datu repozitoriju, pakalpojumu un tīklu sadarbspēju un Eiropa varētu izmantot visas IKT sniegtās priekšrocības. Standartu izmantošana jāsekmē arī ar publiskajiem iepirkumiem un attiecīgu ES politiku un tiesību aktiem.

Reizē ar būtiskām pārmaiņām IKT nozarē, ir mainījusies arī situācija attiecībā uz IKT standartizāciju. Līdztekus tradicionālajām standartizācijas organizācijām, pievilcīgāki ir kļuvuši specializēti un lielākoties globāli **IKT forumi un konsorciji,** vairāki no tiem ir kļuvuši par vadošām IKT standartu izstrādes organizācijām. Arī šīs vadošās organizācijas parasti īsteno noteikumus, procesus un procedūras, kas kopumā atbilst PTO izstrādātajiem noteikumiem attiecībā uz starptautiskām standartu izstrādes organizācijām. Lai gan ESI jau ir daudz darījušas, lai ciešāk sadarbotos ar forumiem un konsorcijiem, pēdējo minēto izstrādātie standarti nav integrēti Eiropas standartos.

Būtu jāsasniedz vismaz pienācīgs sadarbspējas līmenis un jānodrošina, ka publisko iepirkumu vadītāji var iegādāties sadarbspējīgus IKT pakalpojumus un lietojumprogrammas. Tas jāpanāk, ņemot vērā, ka attiecībā uz mūsdienu tehnoloģijām standartizācijas jomu galvenokārt kontrolē forumi un konsorciji, nevis ESI, piemēram, attiecībā uz internetu un globālo tīmekli. Saistībā ar minēto Komisija kā balto grāmatu[34] nodeva sabiedriskai apspriešanai sīki izstrādātus priekšlikumus Eiropas IKT standartizācijas modernizēšanai. Ņemot vērā pozitīvās atsauksmes par balto grāmatu, tagad Komisija turpinās šo priekšlikumu īstenošanu.

Paziņojumā „Digitālā programma Eiropai”[35] paredzēts, ka regula izveidos sistēmu, ar kuru svarīgākos **IKT standartus, ko izstrādājuši vadošie pasaules IKT forumi un konsorciji, varēs izmantot publisko iepirkumu procedūrās, lai izvairītos no ierobežojumiem un veicinātu konkurenci** sadarbspējīgu IKT pakalpojumu, lietojumprogrammu un ražojumu piegādē. Konkrētos gadījumos, kas definēti IKT politikā un stratēģiskajās iniciatīvās, kā arī arhitektūras un sadarbspējas pamatdokumentos, varētu būt nepieciešama pasaulē pieņemtu standartizētu saskarņu piemērošana publiskā iepirkuma procedūrās, ar noteikumu, ka tiek piemēroti atvērtības, taisnīguma un nediskriminācijas principi un publiskā iepirkuma direktīvas.

Atlasītie IKT standarti **papildinās Eiropas standartus**, un tiem jāatbilst **kvalitātes kritērijiem**. Šie kritēriji, kas attiecas gan uz standartu izstrādes procesu, gan uz pašiem standartiem, iekļauj, piemēram, atvērtību, pārredzamību un neitralitāti, kā arī

---

34 „IKT standartizācijas modernizēšana Eiropas Savienībā: turpmākā virzība”; COM(2009) 324, 3.7.2009.

35 COM(2010) 245.

nosaka zināmu prasību minimumu, ko ESI piemēro attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām.

Eiropas politikas izstrādē Komisija arvien intensīvāk izmantos atlasītos IKT standartus, ko izstrādājušas citas standartizācijas organizācijas nevis ESI, ar noteikumu, ka šiem standartiem jāatbilst izvirzītajiem kvalitātes kritērijiem, jo īpaši gadījumos, kad jāveicina iekārtu, lietojumprogrammu, datu repozitoriju, pakalpojumu un tīklu sadarbspēja. Piemēram, mākoņdatošanas jomā, kas strauji attīstās, ir daudz standartizācijas pasākumu un standartu, turklāt tie ir neviendabīgi. Būs jāpieliek pūles, lai šie standarti būtu noderīgi saistībā ar Eiropā svarīgiem jautājumiem — kā garantēt lietotāju izvēli, nodrošinot sadarbspējas un datu pārnešanas iespējas.

Ja Eiropa vēlas, lai IKT standarti būtu pieejami savlaicīgi, obligāts priekšnoteikums ir **pastāvīgs dialogs** starp publiskā sektora iestādēm un ieinteresētajām personām, kā arī dialogs standartu izstrādes organizāciju, ieskaitot forumus un konsorcijus, starpā. Komisija kopā ar ieinteresētajām personām turpinās pētīt arī iespējas, kā vēl palielināt intelektuālā īpašuma tiesību pārredzamību un prognozējamību IKT standartizācijas kontekstā. Vienlaikus Komisija atbalstīs un veicinās ESI ciešāku sadarbību ar forumiem un konsorcijiem, jo īpaši, lai ieviestu forumu/konsorciju specifikācijas Eiropas standartizācijas sistēmā, piemēram, izmantojot paātrinātās procedūras.

Darbības

(19) Attiecībā uz jomām, kurās ESI nav aktīvas, ESI izstrādātie standarti nav guvuši atsaucību tirgū vai ir novecojuši, pievienotais regulas priekšlikums ļaus publisko iepirkumu dokumentos atsaukties uz **atlasītiem IKT standartiem**, kas tiek plaši izmantoti tirgū un atbilst virknei kvalitātes kritēriju, kuru pamatā ir PTO starptautisko standartizācijas procesu principi.

(20) **ES politikas** izstrādē Komisija arvien intensīvāk izmantos **atlasītos IKT standartus,** kas atbilst tiem pašiem kvalitātes kritērijiem, jo īpaši gadījumos, kad jāveicina iekārtu, lietojumprogrammu, datu repozitoriju, pakalpojumu un tīklu sadarbspēja.

(21) 2011. gadā Komisija būs priekšsēdētāja tās izveidotai īpašai **platformai, kurā būs pārstāvētas daudzas iesaistītās personas**, lai konsultētu Komisiju jautājumos, kas saistīti ar IKT jomas standartizācijas politiku, tostarp ar darba programmu IKT standartizācijai, prioritāšu noteikšanu likumdošanas un politikas izstrādes atbalstam, kā arī pasaules IKT forumu un konsorciju izstrādāto specifikāciju apzināšanu.

(22) Lai veicinātu sadarbspēju un inovāciju, kā arī nepieļautu ierobežojumus, **IKT publisko iepirkumu jomā** dalībvalstīm būtu **intensīvāk jāizmanto standarti, tostarp atlasītie IKT standarti.**

(23) ESI vajadzētu pastāvīgi uzlabot procesus, lai **IKT standartus, ko izstrādājušas citas standartizācijas organizācijas, ieviestu Eiropas standartizācijas sistēmā**, piemēram, izmantojot paātrinātās procedūras.

7. STANDARTI KĀ LĪDZEKLIS, LAI UZLABOTU ES KONKURĒTSPĒJU PASAULES TIRGŪ

Ar NSI starpniecību Eiropa patlaban ir viens no vadošajiem starptautiskās standartizācijas virzītājiem, jo visas NSI ir *ISO* vai *IEC* dalībnieces. Standartiem ir liela nozīme, **sekmējot Eiropas uzņēmējdarbības konkurētspēju pasaules tirgū**, ļaujot uzņēmējiem piekļūt ārvalstu tirgiem un izveidot uzņēmējdarbības partnerības visā pasaulē[36].

Tāpēc Eiropas standartizācijas sistēma atzīst starptautisko standartu pārākumu; tas minēts Vīnes un Drēzdenes nolīgumos, kuros aprakstīta sadarbības kārtība starp ESI un starptautiskām standartizācijas institūcijām. Starptautiskie standarti jo īpaši palīdz likvidēt tirdzniecības šķēršļus, kas rodas tehnisko noteikumu atšķirību dēļ dažādās valstīs, un tie ir spēcīgs instruments, lai veicinātu regulatīvo konverģenci. Tāpēc Eiropas standartus pēc iespējas ir jābalsta uz starptautiski pieņemtiem standartiem — *ISO*, *IEC* un *ITU*. Tālab jāapzina arī iespējas, kā vēl varētu palielināt konverģenci ar starptautiskajiem standartiem. Eiropas standarti ir vajadzīgi, ja starptautiskie standarti nav pieejami vai tie pietiekami labi nesasniedz leģitīmi regulatīvos vai politiskos mērķus. Ja Eiropas standarti atšķiras no esošajiem starptautiskajiem standartiem, ir jāsniedz šādas nesakritības iemeslu apraksts.

Lai gan ES un EBTA ir apņēmušās īstenot visus starptautiskos standartus, kuri atbilst Eiropas standartizācijas sistēmas vērtībām, atceļot tos Eiropas standartus, kas ir pretrunā starptautiskajiem, neviena cita valsts vai reģionālā organizācija nav uzņēmusies līdzvērtīgi visaptverošas saistības izmantot starptautiskos standartus. Tāpēc ES turpinās **veicināt starptautisko standartu lietošanu** un rīkosies pretimnākoši, neieviešot protekcionisma pasākumus, un tā sagaida līdzīgu attieksmi arī no saviem partneriem.

Eiropa bieži ir jaunu tirdzniecības preču un pakalpojumu pirmsācēja dažādās jomās, piemēram, elektriskās automašīnas, drošība, energoefektivitāte un „viedie" tīkli. Sekmējot Eiropas un starptautisko standartu izstrādi šajās jomās, Eiropa var optimāli izmantot savas „pirmsācēja" priekšrocības un celt Eiropas rūpniecības konkurētspēju. **Tāpēc,** lai optimāli izmantotu Eiropas konkurētspējas priekšrocības, **Eiropas Savienībā bāzētajām standartizācijas institūcijām jāturpina iesniegt priekšlikumus starptautisko standartu izstrādei** tajās jomās, kurās Eiropa ir globālais līderis. Starptautiskajai standartizācijai būs liela nozīme arī cīņā pret sociālajām problēmām, piemēram, klimata pārmaiņām, kā arī veicinot pieejamību un uzlabojot dzīves apstākļus novecojošas sabiedrības kontekstā. Lai panāktu efektīvu rīcību, standartu izstrādes sagatavošanas posmā ir vajadzīga intensīvāka sadarbība starp ESI un to starptautiskajiem partneriem.

Eiropas standartizācijas sistēma var iedvesmot kaimiņvalstis un citus reģionus visā pasaulē. Eiropas standartizācijas sistēma būtu jāpopularizē ar plašākām un labāk koordinētām redzamības un tehniskā atbalsta iniciatīvām, piemēram, lai palielinātu jaunattīstības un vismazāk attīstīto valstu līdzdalību starptautisko standartu noteikšanas darbā vai ieviešot standartizācijas sistēmas un iekšējā tirgus regulēšanas ekspertus trešu valstu tirgos.

---

36 Pamatiniciatīva "Eiropa 2020 — Tirdzniecība, izaugsme un pasaules norises"; COM(2010) 612.

Tā kā sadarbība ar **ASV, Ķīnu, Krieviju, Japānu, Indiju un Brazīliju** ir ES tirdzniecības politikas īpašo interešu lokā, mūsu ekonomiskajiem sakariem ar šīm valstīm ir jāstiprina sadarbība arī attiecībā uz standartizāciju. Ņemot vērā minētos apsvērumus, Komisija īpaši atbalsta Transatlantiskās ekonomikas padomes (*TEC*) un Augsta līmeņa foruma sadarbībai regulēšanas jomā (*HLRCF*) darba rezultātus, lai uzlabotu augsta līmeņa sadarbību starp ES un ASV attiecībā uz standartizāciju energoefektivitātes, elektrisko automašīnu, pieejamības un „viedo" tīklu jomā. Komisijas sadarbība ar Ķīnu arī ir devusi daudzsološus rezultātus, un līdzīgas iniciatīvas tiks veiktas arī attiecībā uz citām partnervalstīm, piemēram, Indiju.

Eiropas kaimiņattiecību politika paredz veicināt ES regulatīvo modeli, un partneriem tiek dota iespēja izmantot kopīgas regulatīvās vides sniegtās priekšrocības. Vairākas partnervalstis jau apstiprinājušas visaptverošu pieeju konverģencei ar ES standartiem un strādā, lai īstenotu saistības attiecībā uz ES standartu pārņemšanu, ņemot vērā mērķi noslēgt padziļinātus un visaptverošus brīvās tirdzniecības nolīgumus (*DCFTA*) ar ES.

Plašāka **brīvprātīgu starptautisko standartu izmantošana regulatīvajā vidē ir arī spēcīgs instruments, lai panāktu dažādu valstu un tirdzniecības bloku regulatīvo konverģenci**, lai tādējādi nodrošinātu pasaules tirgu, tostarp finanšu tirgu, pareizu darbību. Tāpēc tirdzniecības sarunu un regulatīvo dialogu laikā Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ir jāturpina sekmēt regulatīvā konverģence un jāizmanto līdzšinējās nozaru iniciatīvas, kurās ir ietverts standartizācijas komponents. ES ir jāstrādā arī ar starptautiskajiem partneriem, lai veicinātu brīvprātīgu starptautisko standartu izmantošanu regulatīvajā vidē un uzlabotu ES attiecīgo procedūru atvērtību, pārredzamību un kvalitātes/efektivitātes attiecību.

ESI un to starptautiskie partneri attiecīgajās jomās jau sadarbojas un savstarpēji koordinē darbības. **Tām būtu kopīgi jānoslēdz arī turpmāki nolīgumi ar atzītām standartizācijas institūcijām trešās valstīs un reģionos.**

Darbības

(24) Komisija turpinās **sekmēt intensīvāku konverģenci ar starptautiskajiem standartiem, brīvprātīgu standartu izmantošanu regulatīvajā vidē un nozaru līdzšinējo konverģences iniciatīvu izmantošanu** regulatīvo dialogu un tirdzniecības sarunu kontekstā. Komisija atbalstīs un stiprinās līdzšinējos regulatīvos dialogus, jo īpaši tos, kuros skaidri ietverts standartizācijas elements, un pētīs iespējas vest sarunas ar jauniem partneriem.

(25) Komisija sniegs **tehnisko atbalstu** valstīm un reģioniem ar mērķi sekmēt viņu līdzdalību starptautisko standartu izstrādes darbā.

(26) Atbalstot **Eiropas standartizācijas ekspertus** valstīs, kuras ir ES stratēģisko tirdzniecības interešu lokā, Komisija stiprinās sadarbību ar šo valstu standartizācijas institūcijām.

(27) Komisija cer, ka ESI un NSI iesniegs vairāk **priekšlikumu starptautiskajiem standartiem jomās, kurās Eiropa ir globālais līderis**. Turklāt Komisija arī pieprasīs, lai ESI aktīvi uzraudzītu Eiropas veikumu starptautiskajā standartizācijas darbā un reizi gadā sniegtu par to ziņojumu Komisijai.

(28) **Starptautiskos jautājumos ESI tiek aicinātas darboties kopā** un vēl vairāk stiprināt līdzšinējo sadarbību ar attiecīgo jomu starptautiskajām institūcijām. Šādai uzlabotai sadarbībai ir jāietver inovatīvas standartu izstrādes jomas un intensīvāk jāveicina kopīgi standartu sagatavošanas mehānismi.

8. ATTĪSTĪBAS GAITAS UZRAUDZĪBA UN STRATĒĢIJAS IZSTRĀDE LAIKPOSMAM PĒC 2020. GADA

Komisija nekavējoties sāks īstenot minētās darbības, tomēr dažu pasākumu ieviešana var būt atkarīga no attiecīgu noteikumu stāšanās spēkā, kam ideālā gadījumā vajadzētu notikt līdz 2013. gada 1. janvārim.

Vēlākais līdz 2013. gadam tiks sākta **neatkarīga pārskatīšana**, lai aplēstu un novērtētu, vai ir sasniegti šā paziņojuma stratēģiskie mērķi. Pārskatīšanas galvenais uzdevums būs novērtēt, vai ilgtermiņa perspektīvā Eiropas standartizācijas sistēma ir spējīga pielāgoties strauji mainīgajai videi un palīdzēt sasniegt Eiropas iekšējos un ārējos stratēģiskos mērķus, jo īpaši rūpniecības politikas, inovācijas un tehnoloģiskās izstrādes jomās. Tā arī pārbaudīs, vai Eiropas standartizācijas sistēma ir piemērota tirgus vajadzībām — iekļautībai un pārstāvībai. Saistībā ar minēto pārskatīšanā arī vērtēs, vai atsevišķām Eiropas organizācijām, kuras Eiropas standartizācijas institūcijās pārstāv MVU un ieinteresētos sabiedrības pārstāvjus, būtu jāpiešķir balsošanas tiesības. Turklāt pārskatīšanā arī aplūkos, kā Eiropas standartizācijas sistēma var atbalstīt Eiropas standartus ārpus vienotā tirgus, proti, pasaules ekonomikā. Komisija nodrošinās arī pilnīgu saskaņošanu ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2013. gada un Finanšu regulas noteikumiem. Neatkarīgā pārskatīšana būs arī vērtīgs pamats standartizācijas stratēģisko prioritāšu noteikšanai laikposmam pēc 2020. gada. Šīs prioritātes būs drošs pamats Eiropas standartizācijas politikai un nodrošinās, ka standartizācijai arī turpmāk būs svarīga loma Eiropas nākotnes kontekstā.

Darbība

(29) Vēlākais 2013. gadā tiks sākta **neatkarīga pārskatīšana**, lai novērtētu stratēģisko mērķu sasniegšanas gaitu un Eiropas standartizācijas sistēmas esošās pārvaldības sniegumu. Tajā tiks aplūkoti pasākumi, lai paātrinātu standartu noteikšanu, padarītu tos iekļaujošākus un efektīvākus, vienlaikus saglabājot ES stratēģisko stāvokli attiecībā pret galvenajiem tirdzniecības partneriem. Komisija arī nodrošinās saskaņošanu ar daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2013. gada un Finanšu regulas noteikumiem.